

Visie en Ambitiedocument voor Duurzaamheidsbeleid gemeente Hulst

De raad van de gemeente Hulst;

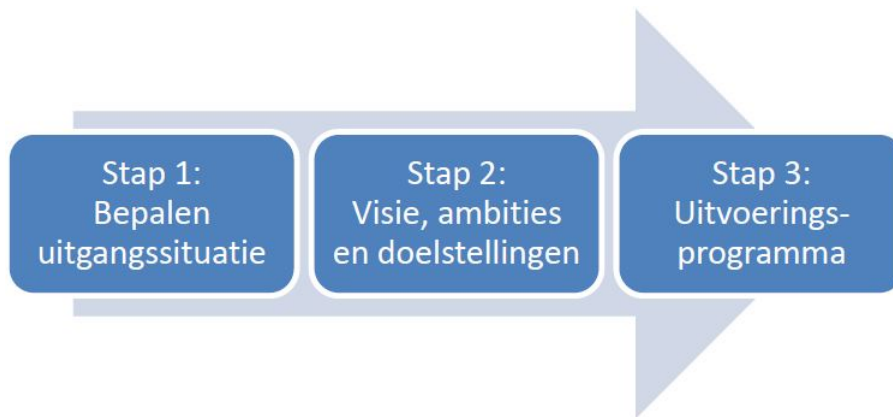
BESLUIT:

'Visie en Ambitie' -document vast te stellen als eerste onderdeel van het Duurzaamheidsbeleid.

1. Inleiding

1.1 Werkwijze

In 2020 stelt de gemeente Hulst duurzaamheidsbeleid op. De eerste stap in het proces is inzicht krijgen in waar de gemeente nu staat en hoe groot de opgave is. Via een quickscan is een nulmeting¹ uitgevoerd. Hierin zijn landelijke en regionale doelstellingen en afspraken opgenomen. Uit de nulmeting blijkt wat de opgave is voor de gemeente Hulst in de komende jaren (en soms de komende decennia). Een samenvatting hiervan is weergegeven in bijlage I.

De tweede stap is het formuleren van een visie, ambitie en speerpunten passend bij de gemeente Hulst. In hoofdstuk 2 is de visie van de gemeente Hulst verwoord en in de hoofdstukken daarna zijn per thema de ambities en speerpunten opgenomen.

Als laatste stap wordt vervolgens de vertaling gemaakt naar een uitvoeringsprogramma met daarin concrete acties en maatregelen. Onder elk thema is zichtbaar welke suggesties hiervoor al zijn gedaan in het tot nu toe doorlopen traject (zie paragraaf participatie). Na vaststelling van het visiedocument wordt in overleg met ambtenaren en de samenleving² beoordeeld:

- welke suggesties effectief zijn,
- welke suggesties technisch, financieel en organisatorisch haalbaar zijn,
- wie betrokken zijn als trekker en bij de verdere uitvoering,
- in welke vorm er draagvlak voor is.

Vervolgens wordt het uitvoeringsprogramma compleet gemaakt en uitgewerkt (gebruik makend van bestaande capaciteit en budgetten).

1.2 Participatie

De nulmeting is tot stand gekomen door middel van een bureaustudie, geverifieerd bij en aangevuld door de betreffende ambtenaren met recente feiten & cijfers en (niet op papier vastgelegde) praktijkervaringen.

Voor het bepalen van de visie, ambitie en speerpunten zijn de resultaten verzameld uit:

1) Nulmeting Duurzaamheid gemeente Hulst, 3 maart 2020

2) Hiervoor wordt een ambtelijke werksessie georganiseerd evenals een meedenkavond voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

- een enquête onder inwoners (18 december 2019 - 23 januari 2020, 291 respondenten; resultaten zijn samengevat in de bijlagen)
- ambtelijke werksessie (23 januari 2020)
- vooroverleg met het college van B&W (2 maart 2020)
- informele sessie met gemeenteraadsleden (3 maart 2020)

2. Visie en uitgangspunten voor beleid

In dit hoofdstuk is aangegeven welk perspectief de gemeente heeft op duurzaamheid. Hierop wordt het beleid -en hierna ook het uitvoeringsprogramma- gebaseerd.

Visie

Samen leren en werken aan een betaalbare, leefbare, toekomstbestendige gemeente Hulst, met de focus op biodiversiteit, energietransitie en duurzaam vervoer.

Het duurzaamheidsbeleid bundelt en harmoniseert bestaand beleid en zet een volgende stap

De gemeente Hulst stelt voor het eerst Duurzaamheidsbeleid op. In een groot aantal beleidsstukken en visies is reeds aandacht geschonken aan het nemen van duurzaamheidsmaatregelen. Tevens worden soms automatisch duurzaamheidsacties ondernomen zonder dat daar specifiek beleid voor van toepassing is. Door het opstellen van duurzaamheidsbeleid wordt getracht dit versnipperde beleid samen te voegen en deze te harmoniseren en te optimaliseren. Door het versnipperde beleid is er nog weinig overzicht en inzicht in wat een -voor Hulst- realistische ambitie is en wat er nodig is om die op tijd te verwezenlijken.

Focus

De gemeente bepaalt nu de focus: waar richten we ons op en hoe ver willen we daarmee komen. Het Coalitieprogramma 2018-2022 geeft daar al voor een deel richting aan. Op elk duurzaamheidsthema wordt een start gemaakt en in de komende jaren zal het beleid al doende meer vorm en richting krijgen en beter verankerd worden in de organisatie en in de samenleving. Ook groeit daarmee het inzicht in wat er nodig is aan bijvoorbeeld capaciteit, budget, betrokkenen en te zetten stappen om verder te komen. In de volgende periode kan het beleid verder aangescherpt worden en kan bepaald worden wat er wanneer gedaan moet zijn om uiteindelijk de lange termijn doelstellingen te bereiken (energieneutraal, circulair en klimaatbestendig in 2050).

Prioritering van thema's

Energietransitie en Biodiversiteit zijn de belangrijkste thema's. Op de tweede plaats staat duurzaam vervoer. Daarna komen de overige inhoudelijke thema's (klimaatadaptatie, circulaire economie en lokaal eten). De thema's Participatie en Financiën zijn ondersteunende thema's, die van toepassing zijn op alle inhoudelijke thema's: in elk thema is participatie belangrijk en in een aantal thema's is financiële haalbaarheid een aandachtspunt.

Verduurzamen vindt plaats met en vanuit de samenleving

Verduurzamen gebeurt vanuit de samenleving zelf, via gedrag, houding en acceptatie. Een gedeelde verantwoordelijkheid en uitvoering zorgen voor draagvlak. Hulst ziet zichzelf als overheid in de rol van voorbeeldfunctie.

Invloed uitoefenen waar dat mogelijk is

De gemeente kan niet alleen de verantwoordelijkheid dragen voor verduurzaming, zij is daarin afhankelijk van anderen (inwoners, bedrijven, organisaties) en krijgt ook 'problemen' op haar bord waarop zij geen directe invloed heeft (de CO₂-uitstoot van de scheepvaart, de energiebehoefte van nabijgelegen grote industrie). Dat betekent dat de focus voor nu ligt op aspecten waar de gemeente invloed op heeft. De gemeente Hulst heeft in een aantal gevallen de rol van trekker. Daarnaast wil Hulst de rol nemen van 'anderen in beweging krijgen', bijvoorbeeld door het verhogen van het bewustzijn, te motiveren en te ondersteunen, door financiële of organisatorische drempels weg te nemen, of door aandacht te blijven vragen voor specifieke onderwerpen bij de partijen die er wel invloed op hebben (voeding geven aan het proces van verduurzaming).

Duurzaamheid is haalbaar en betaalbaar

Een voorwaarde is dat er balans blijft tussen duurzaamheidsmaatregelen en overige aspecten van het gemeentelijk beleid, "we moeten niet doorslaan". Duurzame maatregelen moeten niet ten koste gaan van leefbaarheid en ze moeten (technisch/praktisch) haalbaar en betaalbaar zijn. Veel duurzame maatregelen leiden tot verbetering van de leefbaarheid (bijvoorbeeld meer comfort door isolatie), maar soms is een afweging op zijn plaats (bijvoorbeeld bij het plaatsen van windmolens: weegt het milieuvoordeel op tegen de aantasting van het open landschap en de overlast?).

3. Energietransitie

Om (verdere) opwarming van de aarde te voorkomen, is het noodzakelijk onze CO₂-uitstoot omlaag te brengen. CO₂ ontstaat voornamelijk door verbranding van fossiele brandstoffen voor het opwekken van energie. Hulst volgt de afspraken uit de Klimaatwet, het Klimaatakkoord en het Zeeuws Energieakkoord. De Regionale Energiestrategie 1.0 wordt op 10 maart 2020 openbaar gemaakt. Op dit moment is het document ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

Het bestaande energiesysteem³ in de gemeente Hulst zodanig wijzigen dat er na 2050 geen fossiele brandstoffen worden gebruikt. Het nieuwe energiesysteem moet betrouwbaar en betaalbaar zijn waarbij de leefbaarheid niet in het gedrang komt.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Een Transitievisie Warmte opstellen voor 2022.
2. Visie op de wijze van het vergroten van de netwerkcapaciteit ontwikkelen.
3. De rol van de gemeente als voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.
4. De samenleving informeren over de mogelijkheden van energiebesparing en het opwekken van duurzame energie.
5. De samenleving stimuleren tot uitvoeren van acties gericht op energiebesparing en het opwekken van duurzame energie.

Doelgroepen

We zetten in op het vergroten van bewustwording en draagvlak bij:

- Inwoners
- Bedrijven
- Maatschappelijke organisaties

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Energiebesparing waar mogelijk

- Verduurzamen openbare verlichting (LED-verlichting), monumenten, accommodaties, scholen
- In samenwerking met woningbouwcoöperaties sociale huurwoningen verduurzamen
- Energieregistratie- en bewakingssysteem (EBS) gemeentelijk vastgoed
- Energieneutrale nieuwbouw
- Bedrijven met een hoog energieverbruik stimuleren te verduurzamen (Activiteitenbesluit)

Opwekken van duurzame energie (we volgen de doelstellingen van de Regionale Energiestrategie)

- De acties uit de (Concept-)Regionale EnergieStrategie (RES)
- Opstellen van een visie op het opwekken van duurzame energie op het moment dat de aansluitcapaciteit is verruimd (dat zal zijn in +/-2030), zodat deze maximaal benut kan worden (ook ruimtelijk inpassen van bijbehorend transformatorstation).
- Oog hebben voor mogelijkheden voor duurzame energievoorzieningen buiten de gemeente (zoals wind op zee of kernenergie)
- Aansluiten bij een evt warmtenet van industrie kanaalzone
- Faciliteren uitbreiden capaciteit elektriciteitsnet / zorgen voor een robuust systeem
- Faciliteren van de ontwikkeling om waterstof te benutten als energiedrager
- Zorgvuldige landschappelijke inpassing

Aardgasverbruik in 2050 volledig vervangen door duurzame warmtebronnen

- Opstellen Transitievisie Warmte en Wijkuitvoeringsplannen
- (financieel) Ondersteunen van particulieren bij het aardgasvrij maken van hun woning
- Alleen richten op woningen waarvoor de investering veel effect heeft, geen geld steken in woningen waarvoor het effect klein is
- Gebruik huidige aardgasleidingen voor transport van waterstof

3) Energiesysteem: De volledige keten van het winnen, opwekken, opslaan, transport, omzetten en verbruik van energie (elektriciteit en warmte), waarbij rekening wordt gehouden met de vraag en aanbod.

4. Biodiversiteit

Het behoud van een grote variëteit aan soorten planten en dieren is van belang om onze eigen leefomgeving robuust te houden (voedselvoorziening, luchtkwaliteit, ecologisch evenwicht etc.). Hulst beschikt over waardevolle natuur en neemt de verantwoordelijkheid om deze te behouden en versterken, met respect voor andere belangen.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

Een robuuste, biodiverse natuur in de gemeente Hulst welke zorgt voor frisse lucht, schoon water, bestuiving van onze gewassen, opvang van piekbuien en zorgt voor een aangenaam en gezond leefklimaat, met respect voor de belangen van agrarische sector, toerisme en infrastructuur.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Behoud, beschermen en versterken waardevolle natuurgebieden en waardevolle soorten (zoals bijen en andere bestuivers)
2. De rol van de gemeente als voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.
3. Kansen van de Zeeuwse Bosvisie in beeld brengen.
4. Kansen voor gebiedsgerichte aanpak natuur en soortenmanagement onderzoeken.
5. De samenleving informeren over biodiversiteit en gerichte acties te steunen/stimuleren om gerichte acties uit te voeren.

Doelgroepen

- o inwoners
- o scholen
- o agrarische sector
- o recreatiesector
- o Provincie Zeeland
- o Waterschap Scheldestromen
- o Samenwerking (Afval)waterketen Zeeland (SAZ+)

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Behoud, beschermen en versterken waardevolle natuurgebieden

- o Voorkomen dat snippergroen dat door de gemeente wordt verkocht wordt verhard.
- o Meer diversiteit in openbaar groen, meer bomen planten, bloemen/planten aan de rand van wegen, meer bos/water/struweel
- o Natuurgebieden op elkaar laten aansluiten (Saeftinghe, de Vogel, Grenspark en zone er omheen, laat Clingse bossen "groeien" richting Nieuw-Namen of eventueel Zoetevaart/Groote kreek)
- o Natuur- en milieueducatie voor scholen
- o Bestrating en grind in particuliere tuinen vervangen door groen
- o Geen vergunningen verlenen voor grootschalige veehouderij komen
- o Geen pesticiden gebruiken voor onkruidbestrijding (gemeente & particulieren)
- o Meer beleving, toeristische ontwikkeling Verdrongen land van Saeftinghe met respect voor biodiversiteit
- o proactiever uitdragen dat natuurgebieden in Hulst een groene band vormen tussen de haven van Antwerpen en de kanaalzone Gent-Terneuzen

Behoud, beschermen en versterken waardevolle soorten (zoals bijen en andere bestuivers)

- o Naleven bijenconvenant
- o Voldoende leefruimte voor vogels, insecten, wespen, vlinders
- o Agrarische sector stimuleren ruimte te maken voor bloemen/planten aan de rand van akkers
- o Op bedrijventerreinen en langs wegen: bermen met bloemen.
- o Inwoners ondersteunen met informatie over uilenkasten, vleermuiskasten etc. en over vervangen van tegels door groen
- o Soorten stimuleren die goed tegen verzilting kunnen

5. Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert: we krijgen vaker te maken met hitte, wateroverlast (incl. overstrooming) en droogte. Gemeenten moeten hun ruimtelijke inrichting hierop aanpassen zodat zij de gevolgen hiervan

kunnen opvangen (creëren van voldoende weerstand en veerkracht), zoals dat van oudsher ook voor overstromingsrisico's is gedaan. Tussen en nu en 2050 moeten elk besluit en elke handeling leiden tot het vergroten van deze klimaatbestendigheid.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

In 2050 is de gemeente Hulst klimaatbestendig: de gevolgen van hitte, wateroverlast en droogte zijn hanteerbaar.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. We brengen in kaart welke acties nodig zijn en stellen een 'uitvoerings- en investeringsagenda klimaatadaptatie' op
2. Vanaf 2020 handelen we zodanig dat de klimaatbestendigheid toeneemt.
3. De rol van de gemeente als voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.
4. De samenleving informeren over de mogelijkheden van klimaatbestendig handelen.
5. De samenleving stimuleren tot uitvoeren van acties gericht op het klimaatbestendig handelen.

Doelgroepen

- o Samenleving: klimaatbestendige inrichting particuliere ruimte (particuliere tuinen, gronden in eigendom / beheer van o.a. bedrijven)
- o Samenwerking (Afval)waterketen Zeeland (SAZ+),

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

We brengen in kaart welke acties nodig zijn en stellen een 'uitvoerings- en investeringsagenda klimaatadaptatie' op

- o Risicodialoog uitvoeren, in samenwerking met de provincie Zeeland en andere gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen
- o Opstellen uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie
- o Onderzoeken uitvoeren i.h.k.v. 'toekomstbestendige waterhuishouding in de openbare ruimte'

Vanaf 2020 handelen we zodanig dat de klimaatbestendigheid toeneemt

- o Bij herstructurering de openbare ruimte klimaatbestendig en waterrobuust inrichten
- o Nieuwbouwprojecten klimaatbestendig inrichten
- o Waterpartijen aanleggen/uitbreiden die dienst doen als berging bij grote regenval
- o Meer infiltratie i.v.m. verzilting (tegelijk meer natuurbeleving).
- o Afkoppelen regenwater van verharde oppervlakten

6. Circulaire economie

Voorraden zijn niet oneindig beschikbaar en afval kan niet oneindig opgeslagen worden. In een circulaire economie is er een kringloop van natuurlijke en technische grondstoffen. Producten worden na gebruik opnieuw benut: afval wordt grondstof. Op die manier worden voorraden niet uitgeput en is afval geen probleem meer.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

Iedereen in de Gemeente Hulst handelt in 2050 nagenoeg volledig circulair. Nieuwe producten worden zodanig vormgegeven dat de grondstoffen opnieuw kunnen worden gebruikt. Samen met onze inwoners en bedrijven zorgen we dat bestaande producten worden gesorteerd en zoveel mogelijk grondstoffen worden hergebruikt.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Huishoudelijk afval
 - minimaal 75% van het huishoudelijk afval wordt gescheiden.
 - in 2025 is er nog maar 30 kg restafval per inwoner per jaar.
2. Grondstoffen

- het gebruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen) wordt zoveel mogelijk gereduceerd door hergebruik en recycling.
3. Maatschappelijk verantwoord inkopen
- Hulst koopt maatschappelijk verantwoord in en handelt conform het 'Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2020 (Zeeuws Vlaanderen).
4. De rol van de gemeente als voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.

Doelgroepen

- o Inwoners
- o Bedrijven
- o Maatschappelijke organisaties

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Huishoudelijk afval

- o Aanpak zwerfafval
- o Heldere communicatie over het nieuwe afvalbeleid
- o Het stimuleren van initiatieven van particulieren, verenigingen en stichtingen bij het behalen van de VANG doelstellingen
- o Volgen van de ontwikkelingen op het gebied van nascheiding
- o Garandeer dat gescheiden ingezamelde stromen ook hergebruikt worden
- o Natuur- en milieueducatie voor scholen
- o Stimuleer winkels en producenten om minder of duurzaam verpakkingsmateriaal te gebruiken
- o Deel beschikbare informatie over het correct scheiden van afval

Grondstoffen

- o met kennisinstellingen en bedrijven nagaan welke ondersteuning mogelijk en gewenst is bij (innovatieve) projecten die bijdragen aan de transitie naar de circulaire economie
- o Breng bestaande initiatieven onder de aandacht, zoals de kringloopwinkel en het goede doelen winkeltje in een supermarkt, een ruilbibliotheek,
- o Stimuleer een deeleconomie: gebruik maken van elkaars spullen, ruilbibliotheek, Repair Café
- o Hergebruik van reststromen/afvalstromen (vergisten) bij bedrijven
- o Bedrijven bij elkaar brengen en kansen onderzoeken. (er is provinciale subsidie voor bedrijven terreinen
- o Circulaire producten stimuleren
- o Circulair bouwen (met mogelijkheid tot ontmanteling/demontage en hergebruik van materialen)

Maatschappelijk verantwoord inkopen

- o Maatschappelijk verantwoord inkopen conform Inkoop en aanbestedingsbeleid.
- o Geef het goede voorbeeld (als gemeente) en draag dat uit (aanbesteding regels).
- o Aandacht voor inzetbaarheid mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

7. Duurzaam vervoer

Inwoners van Hulst zijn grotendeels aangewezen op autoverkeer, aangezien het openbaar vervoer vrij beperkt is. Gemotoriseerd verkeer maakt nog grotendeels gebruik van energie uit fossiele brandstoffen (diesel, benzine). Het is nog onduidelijk of de maatregelen in België voor wegverkeer een toename in verkeer zullen opleveren in Hulst. Ook scheepvaart is een grote en niet te negeren 'vervuiler'. Ook zonder rechtstreekse invloed is het de moeite waard om zich hier (deels) op te richten.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

Een veilige en energieneutrale mobiliteit in de gemeente Hulst in 2050 waarbij we samen met onze inwoners en bedrijven zorgen voor een leefbare en gezonde omgeving voor iedereen.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Stimuleren van de omschakeling van benzine en dieselauto's naar duurzame energiedragers voor verkeer (batterij-elektrisch, waterstof-elektrisch, biogas, etc.)
2. Inzet op een toename van het percentage duurzame verkeersbewegingen door langzaam (elektrisch) verkeer (lopen, fietsen) en deelauto's.
3. Inzet op het verschonen en verbeteren van het openbaar vervoer en doelgroepenvervoer -aanbod. Tevens stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer
4. Bestaande inzet voor het plaatsen van elektrische laadpalen in de openbare ruimte continueren.
5. De rol van de gemeente als voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.

Doelgroepen

- o inwoners en bedrijven
- o concessieverleners en aanbieders van openbaar vervoer
- o scheepvaart-stakeholders

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Stimuleren van de omschakeling van benzine en dieselauto's naar duurzame energiedragers voor transport (batterij-elektrisch, waterstof-elektrisch, biogas, etc.)

- o Verduurzamen wagenpark gemeente Hulst
- o Duurzame inkoop doelgroepenvervoer
- o Inzetten op laadpalen en zoeken naar alternatieve laadmogelijkheden

Inzet op een toename het percentage duurzame verkeersbewegingen door langzaam (elektrisch) verkeer (lopen, fietsen) en deelauto's

- o Binnenstad autoluw maken
- o In centrum Hulst betaald parkeren, buiten de wallen gratis parkeren
- o Inzetten op fietsen, o.a. door infrastructuur, "ieder zijn eigen elektrische fiets", deelfietsen in het stadscentrum
- o Bedrijven ondersteunen bij promoten van fietsverkeer

Inzet op verbeteren en gebruik van het openbaar vervoer-aanbod

- o Openbaar vervoer op Waterstof.
- o Meer initiatieven zoals de Zonnetrein
- o Inzetten op treinverbinding in Zeeuws-Vlaanderen
- o Goede verbinding realiseren met Gent, Antwerpen en Bergen op Zoom
- o Beter openbaar vervoer met bussen die elektrisch rijden of op waterstof

Inzet op verduurzamen van de scheepvaart

- o Onderzoeken mogelijkheden van verduurzamen scheepvaartsector (door bijvoorbeeld drempels verlagen, faciliteren, belemmeringen wegnemen)

8. Lokaal eten

De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor regionale en lokale producten. Een belangrijk voordeel van het eten van lokale en streekproducten is het sociale aspect. Landbouwer en koper hebben vaak direct contact. Het eten van lokale producten bevordert ook de regionale economie. Hoewel het eten van lokale producten niet per se duurzamer is dan niet-regionale producten, zijn dierenwelzijn en landschapswaarde over het algemeen beter gewaarborgd. Ook kan eten van lokaal voedsel zorgen voor besparing van energie wanneer voedsel over minder lange afstanden wordt vervoerd.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

Het eten van lokaal geteelde en geproduceerde producten is voor iedereen bereikbaar en betaalbaar. Iedereen in de gemeente Hulst kan een bewuste keuze te maken voor lokaal eten.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Drempels verlagen voor lokale producenten en consumenten om met elkaar in contact te komen.
2. Inwoners en bedrijven informeren over de voordelen van lokale producten.

3. Bedrijven stimuleren om lokale producten te telen/produceren.
4. Continueren en verbeteren van gemeentelijk inkoopbeleid gericht op lokale producten.
5. De rol van de gemeente als voorbeeldfunctie vormgeven en uitdragen.

Doelgroepen

- Inwoners
- bedrijven
- agrarische sector
- streekmarkten

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Drempels verlagen voor lokale producenten en consumenten om met elkaar in contact te komen

- een verbindende rol spelen in het matchen van vraag naar lokaal en biologisch eten en aanbod hiervan
 - aansluiten op / versterken van platform Boeren en Buren)
 - bekend maken van initiatieven als landwinkels, streekmarkt, boeren met stalletjes op hun eigen erf
 - In samenwerking met lokale producenten informatie verstrekken over waar lokale producten verkrijgbaar zijn
- Inzetten op voedselbossen en buurtmoestuinen
- Dierenwelzijn stimuleren
- Stimuleren om minder vlees te eten
- Stimuleren seizoensgebonden eten
- Zet in op aanbod van lokale producten in supermarkten en op de markt
- Stimuleren door bekendheid aan te geven en faciliteren van initiatiefnemers.
- Gemeente geeft het goede voorbeeld door (gratis) fruit uit de regio aan te bieden aan medewerkers

9. Participatie

Dit thema is geen doel op zich, maar een middel (of voorwaarde) om de andere doelen te kunnen bereiken. De gemeente krijgt het niet voor elkaar om zonder inzet van de samenleving de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Er is deelname nodig van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Uit de enquête blijkt een grote betrokkenheid van de samenleving. Voor de gemeente is het de uitdaging om een 'participatiecultuur' op te bouwen zodat gezamenlijk gewerkt kan worden aan het duurzamer maken van Hulst. De gemeente heeft de regie, maar de manier waarop dit vorm krijgt, is grotendeels afhankelijk van de wensen en motivatie van stakeholders (deelnemers aan een duurzaam netwerk).

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

De gemeente Hulst heeft een participatiecultuur en werkt samen met de samenleving aan duurzaamheid.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Het betrekken van de gehele samenleving bij het verduurzamen van gemeente Hulst.
2. Het samenwerken met de gehele samenleving bij het verduurzamen van gemeente Hulst.

Doelgroepen

- gemeentelijke organisatie
- samenleving (inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties)

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Het betrekken van en samenwerken met de gehele samenleving bij het verduurzamen van Hulst

- opbouw van een duurzaam netwerk voor Hulst en/of per wijk/dorp
- zelfbeheer van groen en jaarlijks bespreken van onderhoud van groen met buurt- en wijkraden
- samenwerking met bestaande initiatieven of gezamenlijke communicatie (De Buurderij, Treesforall, wijk-en dorpsraden, buurtapp Hopir)

- coaches inzetten voor bijvoorbeeld afvalscheiding, duurzaamheid, energie
- delen van succesverhalen en 'het kan wel'-voorbeelden ter inspiratie en motivatie
- eerlijke objectieve informatie verstrekken, bijvoorbeeld rekenvoorbeelden (investering, rendement, terugverdientijd van zonnepanelen)
- bijeenkomsten in wijk en of dorp, info avonden, brainstormsessies, lezingen van experts
- steun aan organisaties, verenigingen, stichtingen die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben
- aansluiten op de manier waarop participatie in de Omgevingswet is geregeld: inwoners kunnen ideeën aandragen en krijgen de ruimte om die te realiseren.
- Ondersteunen van initiatieven voor coöperaties, per wijk/straat of bij bedrijven
- Onderzoeken hoe collectieve inkoopacties voor zonnepanelen een vervolg kunnen krijgen
- Natuur en milieu-educatie

10. Financiën

Dit thema is geen doel op zich, maar een middel (of voorwaarde) om de andere doelen te kunnen bereiken. In de enquête wordt regelmatig aangegeven dat het aan motivatie niet ontbreekt, maar dat financiën als een (te hoge) drempel worden ervaren. De gemeente kan hierin op diverse manieren ondersteunen, bijvoorbeeld het verlagen van kosten door een collectieve inkoop of door een korting, het verstrekken van informatie (rekenvoorbeelden van investering in bijvoorbeeld zonnepanelen), of subsidie voor een haalbaarheidsonderzoek (welke duurzame maatregelen zijn specifiek voor de eigen woning technisch mogelijk en financieel aantrekkelijk). Dit kan partijen over de streep trekken om de eerste stappen te zetten in het verduurzamen van hun woning. Op landelijk niveau is het Energiebespaarfonds beschikbaar van waaruit verschillende typen Energiebespaarleningen worden verstrekt. Ook via de BNG zijn leningen beschikbaar. Sommige gemeenten hebben daarnaast een eigen duurzaamheidsfonds en/of -lening voor hun inwoners en/of bedrijven met gunstiger voorwaarden.

Ambitie en speerpunten

Ambitie

Waar werken we uiteindelijk naartoe

De gemeente Hulst heeft voldoende mogelijkheden aangereikt en/of ter beschikking gesteld om de samenleving te ondersteunen bij het financieel mogelijk maken van investeringen in duurzaamheid.

Speerpunten 2020-2024

Waar zetten we deze periode op in

1. Informeren van inwoners en bedrijven over de mogelijkheden van de landelijke en provinciale subsidievormen, leningen en participatiemogelijkheden bij duurzaamheidsprojecten.
2. Stimuleren van inwoners en bedrijven om gebruik te maken van de landelijke en provinciale subsidievormen, leningen en participatiemogelijkheden bij duurzaamheidsprojecten.
3. Onderzoeken aan welke vormen van (aanvullende) ondersteuning behoefte is, waarmee effect verwacht kan worden, wat er (financieel en organisatorisch) haalbaar is.
4. Onderzoek naar de kans en gevolgen van energiearmoede⁴.
5. Ondersteunen (organisatorisch of financieel) van concrete en haalbare duurzaamheidsinitiatieven van inwoners en bedrijven.

Doelgroepen

- gemeentelijke organisatie
- inwoners en/of bedrijven en/of maatschappelijke organisaties
- Subsidie- en leningverstrekkers

Reeds aangedragen ideeën voor het vormgeven van het uitvoeringsprogramma

Onderzoeken aan welke vormen van ondersteuning behoefte is, waarmee effect verwacht kan worden, wat er (financieel en organisatorisch) haalbaar is

- onderzoek uitvoeren

Het aanbieden van ondersteuning bij het doen van duurzame investeringen

- Subsidie op de aanschaf van een regenton

4) Energiearmoede: Huishoudens die hun energierekening niet of nauwelijks kunnen betalen door impact van de energietransitie, onder andere wijzigingen in het belastingtarief van aardgas.

- Bekend maken dat er een budget van €150.000,- is voor bottom-up initiatieven zodat dit meer wordt benut.
- stimuleren van isolerende maatregelen
- stimuleren van kleinschalige oplossingen/startschot voor meer verduurzamen binnen het dagelijks leven (afvalscheidingsbakken, tochtstrips of isolatiemateriaal, boerderijautomaten, Schout, Melkhuisje) om te zorgen voor bewustwording en verlagen van drempels
- gebouwgebonden financiering
- microkredieten aanbieden
- beschikbaar stellen van materiaal
- gratis parkeren voor elektrische auto's bij laadpalen
- het organiseren van groepsaankopen door de gemeente (voor bv zonnepanelen)
- financieren van een haalbaarheidsonderzoek / energiescan waarmee inzicht ontstaat in de verduurzamingsmogelijkheden voor een specifieke woning (incl. aanspreekpunt / aanjager binnen de gemeente en bijeenkomsten voor informatie en uitwisseling van ervaringen)
- Subsidie verstrekken voor aanleg van particuliere laadpalen
- Provinciale en landelijke subsidies beter in kaart brengen en binnenhalen (intern, maar ook burgers/bedrijven).

Dit besluit werd in de raadsvergadering van 11 juni 2020 aangenomen.

De gemeenteraad van de gemeente Hulst

De Griffier

De Raadsvoorzitter

Bijlage I. Samenvatting Nulmeting Duurzaamheid

Om inzicht te krijgen in waar de gemeente nu staat en hoe groot de opgave is, is via een quickscan een nulmeting uitgevoerd. Voor een aantal vooraf bepaalde duurzaamheidsthema's is aangegeven wat het landelijke beleid is, waar Hulst staat en welk 'gat' daartussen te overbruggen is in de komende jaren (en soms decennia).

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de stand van zaken is voor Hulst op dit moment. De 'scores' zijn bepaald op basis van landelijke duurzaamheidsbenchmarks en aanvullende informatie vanuit de ambtelijke organisatie. Uit de nulmeting blijkt dat Hulst op alle benoemde thema's nog voldoende uitdaging heeft om zich via het duurzaamheidsbeleid op te richten.

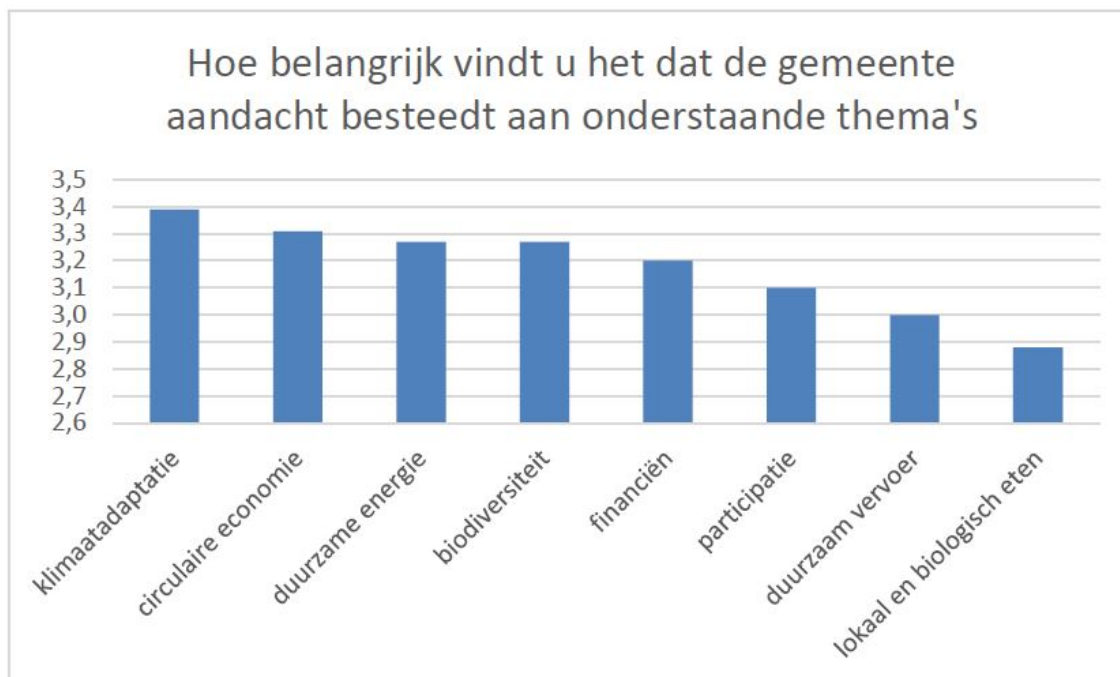
Thema	Hoe gaat het	Toelichting
Duurzaamheid algemeen	 / 	Hulst is geen koploper en geen achterblijver.
Klimaatadaptatie		Er is een aantal stappen gezet om in kaart te brengen wat nodig is om beter bestand te zijn tegen klimaatverandering. De komende periode is de uitdaging om hieraan te handelen (risicodialoog, uitvoeringsagenda).
Energietransitie		<ul style="list-style-type: none"> ○ Er is nog geen sprake van een duidelijke dalende trend in energiegebruik. ○ De hoeveelheid duurzaam opgewekte energie blijft achter (3,8%, landelijke doelstelling is 14% in 2020). ○ Het is positief dat het gasverbruik terugloopt. Om in 2050 aardgasvrij te zijn, is meer actie nodig (eerste stap: opstellen Transitievisie Warmte)
Circulaire economie	 / 	<ul style="list-style-type: none"> ○ afvalscheidingspercentage voor huishoudelijk afval ligt hoog (68% excl. milieustraat, 75% incl. milieustraat in 2018). De uitdaging is doorgroei naar een maximaal percentage in 2025. ○ hoeveelheid huishoudelijk restafval (grof + fijn) moet worden teruggebracht van 162,5 kg naar 100 kg in 2020 en naar 30 kg in 2025.
Biodiversiteit	 / 	Hulst zet zich in voor biodiversiteit. Dat neemt niet weg dat de scores in de landelijke benchmarks wat aan de lage kant zijn.
Mobiliteit		Het wegverkeer in Hulst heeft een hogere CO ₂ -uitstoot dan landelijk gemiddeld. Hulst zet zich in om elektrisch vervoer te stimuleren. Er is een grote groep vervoer te verduurzamen waar de gemeente weinig directe invloed op heeft.
Lokaal en biologisch eten	—	Voor dit thema zijn landelijk (nog) geen doelstellingen geformuleerd.
Participatie en financiën	—	Voor dit thema zijn landelijk (nog) geen doelstellingen geformuleerd.

Bijlage II. Resultaten enquête

Van 18 december 2019 tot 23 januari 2020 stond een enquête open voor inwoners van de gemeente Hulst. Hierop hebben 291 respondenten gereageerd, waarvan 278 inwoners (96%), 31 ondernemers (11%) en 22 maatschappelijke organisaties (8%).

10.1 Keuze voor thema's

In de enquête is een voorstel gedaan voor de thema's waar via het duurzaamheidsbeleid aandacht aan betseerd wordt. In onderstaand figuur is te zien hoe belangrijk het wordt gevonden dat de gemeente aandacht besteedt aan elk van deze thema's:

10.2 Ambitieniveau

Uit de enquête blijkt dat voor de meeste thema's de landelijke ambitie kunnen worden gevolgd (hoewel er voor elk thema ook een kleinere hoeveelheid mensen voor een lagere of hogere ambitie zou kiezen).

Ook voor biodiversiteit willen de meeste respondenten de landelijke ambitie volgen, maar er zijn bijna net zoveel respondenten die een hogere ambitie passend vinden. Dat is een duidelijk signaal (dat overigens bevestigd wordt op bestuurlijk niveau binnen de gemeentelijke organisatie).

10.3 Participatie

Er is belangstelling voor een duurzaam netwerk (52%), participatie organiseren per wijk (37%), een energieloket voor inwoners (56%) en/of bedrijven (44%) en voor natuur- en milieu-educatie (18%).

Op de meeste thema's wordt op open vragen tussen de 40 en de 50 reacties gegeven.

In totaal hebben 89 mensen hun naam en e-mailadres opgegeven zodat de gemeente hen kan uitnodigen voor de meedenkavond in mei/juni 2020 over acties en maatregelen.

10.4 Financiën

81% van de respondenten overweegt gebruik te maken van een subsidie en 42% overweegt gebruik te maken van een duurzaamheidslening. Er zijn ook mensen op tegen, omdat zij deze maatregelen alleen toegankelijk vinden voor mensen die de investering toch al wel kunnen doen, omdat ze het niet rechtvaardig vinden om bepaalde groepen te bevoordelen, omdat ze het geldverspilling vinden.

In de antwoorden op open vragen wordt regelmatig aangegeven dat het aan motivatie niet ontbreekt, maar dat financiën als een (te hoge) drempel worden ervaren.